

OLU DIRI ONYEKRAIST İLURU OBODO YA

Ndi Rom 13:1-14; 14:1-23; 15:1-33

IHEQMUMU 388

Nke Ndị okenyé

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ya mere otú a, ka ayi nāgbaso ihe nile diri udo, na ihe nile iwulirita onwe-ayi elu dika ulo” (Ndi Rom 14:19).

I Inq N'okpuru Ndị isi

- 1 Ochichị obodo so nime iwu nke Chineke, kwasikwa ka asopuru ya, Ndi Rom 13:1, 2; Taitos 3:1; I Pita 2:13, 14
- 2 Ndịisi na eche kwesirị ido onweanyị n'okpuru ha, Ndi Rom 13:3-7

II Olu nke OnyeKraist

- 1 NdịKraist kwesirị jihụ onweha n'anya, Ndi Rom 13:8-10; Ndi Galetia 5:14; Jemes 2:8
- 2 Ka ihè nke Ozioma naenwu ka ndị mmehie wee tūpụ ọlu niile nke ochichirị wee yiri Onyenweanyị Jisqos Kraist dika uwe, Ndi Rom 13:11-14; I Ndi Kɔrint 15:34; Ndi Efesos 5:14; I Ndi Tesalonaika 5:5, 6

III Imaikpē Náezighị ezi

- 1 NdịKraist ekwesighị imarịta onweha ikpē n'ihe banyere ụdị iheoriri dī icheiche na idebe ụboghị ụfodụ, Ndi Rom 14:1-6; I Timot 4:4; Ndi Kɔlɔsi 2:16
- 2 Na enyere ndị náadighịike aka, anyị niile n'otù n'otù gaegozo n'iru ocheikpē nke Kraist, Ndi Rom 14:7-16, 20, 21; 15:1-3; I Ndi Kɔrint 8:9-13; 2 Ndi Kɔrint 5:10
- 3 Alaeze nke Chineke adighị n'ihe anaahịanya, mee ihe niile nime mmuo nke okwukwe na iwuli ndịozqo elu dika ụlo, Ndi Rom 14:17-23; Matiu 15:11

IV Nzoputa Nye Ndị Juu na Ndị mbaqzo

- 1 Akwukwonsö naegosiputa na Jisqos Kraist bụ onyeozi ọ bughị náánị nke ndị obibiugwù ahụ kama na Q bjakwara maka nzoputa nke Ndị Mbaqzo, Ndi Rom 15:8-12; Abù Qma 18:49; Aisaia 11:10; Jon 10:16
- 2 Chineke nke olileanya ahụ pürü imeju unu n'qñu na udo niile site n'ikwere, Ndi Rom 15:13

V Nchị kota nke Ȅtumààtụ niile nke Pöl

- 1 Pöl naakọ ihe Chineke siteworo n'aka ya lụ, na kwa ihe banyere Spain nke ọ naezube ijé na njem ya iga Jerusalem náeji ihe enyere maka ndịogbenye n'etiti ndị nsø, Ndi Rom 15:15-33

NKOWA DỊ ICHEICHE

Ochichị Obodo

Ochichị obodo sitere na Chineke Onye bụ Onyeisi kachasị nke ụwa dum. Q bụ ezie na Q naenye onye ọ bula nke Q chọrq ike ochichị, “N’ihi na ọ bughị n’owuwanyanwu, ma-qbụ n’qdida-anyanwu, ọ bughị kwa n’ozara, ka nbuli-elu nesi bia. Kama Chineke bu onye-ikpe: Q neme otù onye ka ọ di ala, Q nēbuli kwa onye ọzqo elu” (Abù Qma 75:6, 7). Ọtụtụ mgbe onyeisi ahụ n’onwe ya nwereike ọ gaghi abụ onye náasopuru Chineke, ma otù ọ di ochichị obodo sitere na Chineke; n’ihi na ewezuga ya ibikọ n’otù dika obodo agaghịadi, udo agaghịadi, nchebe agaghịadi kwa. Ihe niile gaabụworị qgbaaghara.

Chineke mere ka anyị mata na Ya hụrụ ime ihe n’usoro na n’oge ya n’anya mgbe O debere anyanwụ, ọnwa na mkpapkando niile n’okporozi ha wee náeme ka ha náagba gburugburu n’ijé ha site n’aró rue n’aró.

N’otụtụ obodo dī icheiche ọ di ihe anyị naakpọ ụkpuru iwu, nke bụ Ȅtumààtụ nke ejị achị obodo ahụ. Ụkpuru iwu ahụ ka anaéchè na ọ bụ maka ọdimma nke ndị ahụ anaachịachi. Onyeisi ahụ, ma arọputara ya site ná ntuliakaelu, maqbụ na arọputara ya arọputa n’ebi ahụ, maqbụ na o nwetara ochichị ahụ dika ihenketa sitere n’agbụru ha, naekwenye na ọ gaachi dika ụkpuruiwu ahụ si di. Ma dika Chineke bụ Onye mere iwu na imeihen’usoro, onyeisi ahụ nke náachị obodo dika ụkpuruiwu ya si di, bụ onye Chineke roputara.

Nrubeisi nye Iwu Ahụ

Poł weputara ihe abuṇ nke mere anyị gaeji náerubere ndị ahụ nō n'ochichị isi: Nke mbu bụ iji gbanari onuma ahụ nke nnupuisi gaeweta, nke ozo bụ iji mee ka akonauche anyị dì ocha. Ihe mkpali abuṇ ndịa nke dì ike naegbochi mmebi nke iwu ahụ ma mee kwa ka nrubeisi dì. Nrubeisi naeweta ngozı, ma nnupuisi naeweta nkocha.

Iziezi nke Itụtụisi

Ochichị obodo sitere ná ntụziaka nke Chineke ma náachọ kwa ego riri nne iji hụ maka udo na nchebe nke obodo. O bụ ihe ziriezi ka ndị ahụ ejị maka ha enwe mmefu ndịa nyeaka n'ikwughachị ego ahụ nke anaemefu. Ịna ụtụisi nke ziriezi n'iwu dì mma. N'uzo ozo, ịnabiga ụtụisi ókè site n'aka onyeisi nke náeme ajqomume bụ ihe megidere iwu nke Chineke. Ma n'ihi akonauche ụmụ Chineke aghaghị ido onweha n'okpuru iwu dì icheiche nke obodo. "Nákwughachinu madu nile ihe nile unu ji ha n'ugwọ; tunu ụtú nye onye unu ji ugwo ụtú; tunu ụtú-ahia nye onye unu ji ugwo ụtú-ahia; tuanu egwu onye unu ji ugwo egwù; soperunu onye unu ji ugwo nsopuru."

Ekwesirị ịsopuru ndịsi n'ihi ọkwá ahụ nke ha ji. O bụrụ na onye ahụ nō n'okwá ahụ bụ onye náekwesighị, soperu ọkwá ahụ nakwa onye ahụ n'ihi ọkwá ahụ nke o ji. Emesola onye o bụla omume nke nsopuru náadighị nime ya mgbe o bụla.

Ntọala nke Iwu Chineke

Onyeozi ahụ nɔrị náegosi anyị ihe bụ ọlụ anyị, nsopuru na nrubeisi anyị n'ebe ndịsi nke obodo anyị nō. Ugbu a o naegosi anyị ihe bụ ọlụ anyị, díka Ndị Kraist, n'ebe ibe anyị nō. Ịhụn'anya bụ ntọala nke iwu Chineke. "Unu ejila onye o bụla ugwo o bụla, ma-qbogh iħurita onwe-unu n'anya." Anyị aghaghị ịsopuru iwu nke obodo n'ihi akonauche anyị; ma ejị ụdọ nke ịhụn'anya kekota anyị na ibe anyị. "Ihu-n'anya adighalu ọlu ojọ n'ebe onye-agbata-obi ya nō: ya mere ihu-n'anya bu idebezu iwu." Okwukwe naewerute anyị nso n'eluiigwe; olileanya emeghi kwa ka ihere mee anyị; ma ịhụn'anya nke awusaworo n'obi anyị site na Mmụo Nsọ bụ nke kachasi ihe niile.

Esemokwu N'etiti Ndị Juu na Ndị Mbaozọ

O bụ ihe pütara ihè nkeo ma enwere nghotahie dì icheiche n'etiti ndị Juu na ndị Mbaozọ ndị nō na Rom bụ ndị kwere na Kraist. Ịhụn'anya adighị n'ebe otù onye na ibe ya nō. Isi ihe nke wetara esemokwu ahụ bụ ihe banyere anụ na ụboghị dì icheiche.

Ndị Juu ụfodụ kwerekwe ka naejidesi ya ike na ekwesirị idebe Iwu Moses. Ha naagụ anụ ụfodụ díka ihe náadighị ocha nke náekwesighị kwa oriri, náekwu kwa na ekwesirị ịsopuru ụboghị ememe ụfodụ. Onye Mbaozọ ahụ nke kwerekwe għotara na okpukpē nke Ndị Kraist ebokwasighị ya ibu dì otù ahụ. Ma ihe Ndị Juu na Ndị Mbaozọ naechè n'uzo nke ha nwereike ịbụ eziokwu; ha abuṇ kwa, pürü ịbụ ndịnketa nke ndụ ebighiebi ma ha bụrụ ndị náekwu eziokwu, ndị ziriezi ma náeme kwa ihe niile n'egwu nke Chineke. N'ihe banyere onye o bụla nime ha ekwuru sị: "O bu n'ebe Onye-nwe-ya onwe-ya nō ka o nēguzu ma-qbū nāda."

Onyenweanyị JisQS mere ka o doo Poł anya na o dighi ihe ruruaru n'onweya. Ma o bụrụ na nwanna adighijke wee huta otù ihe díka ihe rurụ arụ, mmadu kwesirị ịsopuru okwukwe ya ghara kwa ila okwukwe onye ahụ Kraist nwurụ n'ihi ya n'iyi. Gụo mkpuruobi ya n'ihe dì ókéonụ ka i ghara idebe ihe ịṣungongó n'uzo ya. Nke a naegosi na site n'omume nzuzu dì icheiche nke anyị apuru ila mkpuruobi n'iyi. Lee otù Ndị Kraist si kwesi iji amamihe na ịhụn'anya náejégharị n'iru Chineke! "Akwatula ọlu Chineke n'ihi iheroriri." Anyị pukwara itinye: Emekwala ka nwanna gi suq ngongó wee daa n'ihi ụmụ nghotahie ụfodụ.

Otù onye nwereike igu ihe o bụla nke Chineke kère díka ihe dì mma, wee rie ya náenye kwa Chineke ekele. Onyeozi nwereike iwezuga onweya n'iru iheroriri ụfodụ. O dighi eri ma náenye kwa Chineke ekele. Chineke naanabata ha abuṇ, ha kwestikwara ịnagiderita onweha. "N'ihi na ala-eze Chineke abugh oriri na ọñuńu, kama o bu ezi omume na udo na ọñu nime Muo Nsọ." O dighi nime ihe ndịa anaahúanya, kama ná mgbaghara nke mmechie niile na ịdịnsọ nke obi na ndụ. Udo nke obi naabia site n'ịmata ebere nke Chineke na inwe ịhụn'anya nke Chineke nke awusaworo n'obi anyị.

Otù onye ekwuwo sị: "Nka bụ ezi ụdị nke Eluigwe; eziomume náenweghị mmehie, udo nke náenweghị nsogbu, ọñu náenweghị ụdị ihe mgbu o bụla nke obi maqbụ egwù nke naeweta iruuju."

Uboghị Dị icheiche nke Ememe

Ndị Mbaozọ ahụ kwere na Kraist naahú ememe dì icheiche nke ndị Juu díka Pentikost, ememe nke ọnwa ọhụ, na ememe ndịozi dì icheiche, díka usoro omen'ala nke ndị Juu n'okpuru Iwu ahụ na ha abughị akụku nke Ozioma nke JisQS Kraist. Ndị Juu, ebe ha debeworo ha ọtụtụ arọ, nō kwa náewere ha díka ememe nke dì mkpà nke ukwuu wee náaga kwa n'iru n'idebe ha. "Onye nátkwasi uche n'uboghị, nátkwasi uche

na ya n'ebe Onye nwe-ayi nō; (onye nke nādīgh kwa atukwasí uche n'ubochi, o bụ n'ebe Onye-nwe-ayi nō ka o nādīgh atukwasí ya)" "Gi-onwe-gi, gini mere i nēkpe nwa-nna-gi ikpe? ma-qbū gi onwe-gi kwa, gini mere i nākpō nwa-nna-gi ihe-efu? n'ihi na ayi nile gēguzo n'iru oche-ikpe Kraist."

Okwu banyere idebe Iwu Moses pütara otutu mgbe n'oge mmalite nke nzukō nke NdīKraist. Ndīozi ahụ zukötara idozi okwu a nke mkpebi ha banyere ya dī n'Olu Ndi-ozi 15. Pöl kwukwara ihe banyere okwu a nime Akwükwozí dī icheiche. Enwere otutu ndiòzízí ugħha n'ubochi taa ndi gaachq kwa iwegħachij anyi n'ibu oru nke Iwu Moses, nke ka nke n'idebe Ubochi Izuike. Ma Baibul naasij: "Ya mere, unu ekwela ka onye o bulu kpe unu n'oriri, ma-qbū n'qñuñu, ma-qbū n'okwu ubochi ememe ma-qbū nke qnwa qħu ma-qbū nke ubochi-izu-iķe" (Ndi Kolozi 2:16).

"Ubochi mbu nke ízù ubochi asa? bụ ubochi ahụ nke Jisq̥s siri n'qñwū bilie; o bụ kwa ubochi O mere ka ndi náesouzq Ya hụ Ya anya otutu ugbò mgbe O siri n'qñwū bilie; o bụ ubochi ike ahụ dara (Olu Ndi-ozi 2), n'oge ahụ ka atorq ntqala nke Nzukō Kraist. O bụ n'ubochi ahụ ka ndi náesouzq Ya zukorq īnyawa achijha n'icheta Nr̥ianyasi nke Onyenweanyi, ma náeweta kwa onyinye afqofufò nye Onyenweanyi. N'ihi ihe ndiā niile anyi naewere Sonde dika Ubochi nke Onyenweanyi wee náedebe kwa ya ihe dika ubochi ifèòfufè.

Akonauche Anyi

"Ngozi diri onye nēkpegh onwe-ya ikpē n'ihe o nānwaputa." Náání mmadu ahụ nke náeme omume dika ntuziaka zirieze nke akonauche ya si dī pūru inwe udo nke akonauche. Onye náahujuanya ka mmadu ahụ bụ nke nárapu onwela ime ihe o bulu nke akonauche ya naama ya ikpē maqbū náebo ya ebubo. "Ihe o bulu nēsitegħ n'okwukwe bu nmehie."

Chi qbubq nke Ubochi Qħu

"Chi ejimiwo, chiqbubq di kwa nso: ya mere ka ayi yipu olu nile nke əchichiri, ma ka ayi yikwasi ihe-agħa nke ihè." Anyi naabjaru nso chiqbubq nke qgħo qħu; Aka ahụ adikwasijworji n'elu ihe ejji apkogħe użo. Əchichiri ahụ gaagabiga mgbe náadighjanya. Oge anyi nwere iji dögħbue onwe anyi n'olū nye Jisq̥s gaagafe mgbe náadighjanya. Otutu mkpuruxobi nke furuefu gaamalite īkwaakkwa mgbe náadighjanya, "Owuwe-ihe-ubi agabigawo, nghokqata-nkpuru agwusiwo, ma ayi onwe-ayi, azoputagh ayi" (Jeremaia 8:20). Ka anyi luqolū mgbe ubochi fodurū n'ihi na abali naabja, mgbe o dīghij onye o bulu pūru īlu ubochi fodurū n'ihi na abali naabja, mgbe o dīghij onye o bulu pūru īluqolū. "Nēburitanu ibu nānyi ibe-unu, nēdebezu-kwanu iwu Kraist n'uzo di otu a."

AJUJU DÌ ICHEICHE

- 1 Għiñi mere anyi gaeji náatū үtuisi?
- 2 Ölee otu Pita si nweta ego o ji tqo үtuisi nke ya na nke Jisq̥s?
- 3 Ölee użo ihe abu nke mere o ji kwesi ka anaerubere iwu nke obodo isi?
- 4 Għiñi bū esemokwu ahụ nke dī na Rom n'etiti ndi Juu na ndi Mbaqz?
- 5 Għiñi dī nime Alaeze nke Chineke?
- 6 Għiñi ka Pöl kwuru n'akwükwoz a banyere oge?
- 7 Ölee otu NdīKraist gaesi náemeso ibe ha omume?
- 8 Ölee mmetu nke Pöl nwere banyere iheoriri ma o buru na o gaeme ka nwanna ya maa n'qnyà?